

Enstitüsü : Sosyal Bilimler
Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Programı : Yeni Türk Edebiyatı
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Durali Yılmaz
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Nisan 2006

ÖZET

CEMAL SÜREYA ŞİİRİNDE KADIN VE EROTİZM

Özgür Özmeral

Bu çalışmanın konusu Türk edebiyatının en önemli şairlerinden Cemal Süreya'nın şiirlerinde ana izlek olarak görülen "Kadın" tipleri ve "aşk" bağlamında nesneleşen "Kadın" tiplerinin, şiir kişileriyle girdiği "erotik" ilişkilere dayanan görünümleridir. Hedef, ele aldığımız bu izleklerin tematik bir bakış açısıyla belirlenmesi ve bu yolla genel sonuçlara varılarak şairin yaşadığı dönemle bağlantılar kurulmasıdır.

Araştırma, İkinci Yeni hareketi içinde ele alınan ve Türk şiirinin önemli düşün ve yazın adamlarından biri sayılan Cemal Süreya'nın şiirindeki ana temayı belirlemektir. Şairin yazınsal kaynakları, denemeleri, kendiyile yapılmış röportajları ve "Sevda Sözleri" adlı yapıtta toplanmış tüm şiirleri ayrıntılı bir biçimde incelenerek bütün veriler bir veri tabanında toplanmış, bu veriler ışığında karşılaştırmalı bir çözümlemeye gidilmiştir. Bu süreçte ana izlek tezde tanımlanmış ve şair üzerine yapılmış diğer çalışmalarla birleştirilerek bir sonuca ulaşılmıştır.

Çalışma dört bölümde yürütülmüştür. Birinci bölümde şairin birçok şiirinde okura önemli ipuçları verdiği ve şiirine dahil ettiği yaşam öyküsü; ikinci bölümde Türk edebiyatının geçmişten, şairin dönemine kadar olan sürece değin işlenen kadın tiplerinin ve "erotizmin" nasıl yazınsallaştığı ve Cemal Süreya'nın bu oluşumlara nasıl baktığı gösterilmiştir. Üçüncü bölümde, şairin kadın tipini kaç farklı biçimde ve nasıl ele aldığı; dördüncü bölümde ise erotizmin Cemal Süreya şiirinde nasıl yazınsallaştığı belirlenmiştir.

Cemal Süreya şiirinde ana izlek, estetize edilmiş kadın bedeninin görünümleridir. Ancak birçok konuyu değişik şekillerde işleyen şairin aşkı ve erotizmi bu kadar sık ele alışının nedeni, salt bedeni yazmak, bunun sonucunda da estetik bir görüntüye ulaşmak değildir. Bu estetik kaygıya ek olarak şairin asıl amacı, şiirinde erotik bir nesne haline getirdiği kadın bedeninin formasyonu ve deformasyonu üzerinden toplumsal çıkarımlara varmaktır. Toplumcu kimliğini özgürlükler temelinde ve onun zamanına kadar kullanılmamış bir biçimde şiirselleştiren Cemal Süreya, soylu, pornografik unsurlara bulaşmayan, temeli ve belli bir duruşu olan erotizmden yana olmuştur. Bu bakışla kadın bedenini bu izlek doğrultusunda neredeyse her şiirinde idealize etmiştir.

Cemal Süreya'nın kadını erotik bir nesne olarak görmediği şiirlerinde otobiyografik unsurlar ön plana çıkar. Özellikle yaşadığı sürgün ve küçük yaşlarda anne kaybı sendromu, şairin şiirlerindeki kadın tipini baştan aşağı etkilemiş, kurgusal düzlemde ve yaşam deneyiyle nesneleştirdiği kadın tipini şekillendirmiştir. Sevgilisinde annesini arayan imgeler ve şiirlerindeki coğrafi ve mekansal semboller bütün bunların göstergesidir.

Anahtar Sözcükler: Cemal Süreya, kadın, erotizm, beden, cinsellik, şiir

Bilim Dalı Sayısal Kodu :

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Social Sciences
Department : Turkish Language and Literature
Programme : Turkish Language and Literature
Supervisor : Prof. Dr. Durali Yılmaz
Degree Awarded and Date : Master Thesis- April 2006

ABSTRACT

WOMAN AND EROTISM IN CEMAL SÜREYA'S POEM

Özgür Özmeral

Topic of this study is that “Woman” types are seen as main observation(izlek) and “Woman” types become object in “love” context in Cemal Süreya’s poem from the most important poets of Turkish literature are views based on “erotic” relations enter into poem persons. The aim is to determine these observations, which are considered by us, with a thematic point of view.

The research is determine main thema in poem of Cemal Süreya who is considered in Second New Activity and one from important thought and literature men of Turkish poet. Literature sources, essaies, maked reports with him and all poems in the work that is called “Sevda Sözleri (Love Words)” of Cemal Süreya are investigated in detail and all data are collected so that analysis is maked by using these. At this process main observation is described in thesis and other studies about his are connected with this main observation, thus it has reached a result.

This study consist of four parts. In the first part, his life story whose he has given important indications to readers and included it in his poem; in the second part, how women types and “erotism” had been literated from past of Turkish literature until period of Cemal Süreya and hoe he had looked these formations; are explained. In the third part, how he considered woman type and how many different kind of woman type are; in the final part, how erotism had been literated in poem of Cemal Süreya; are explained.

The main observation in his poem is views of maked esthetic woman body. However, reason of his considering love and erotism oftenly is not only write body and thus not reach a esthetic view. In addition to this esthetic worry, original aim of poet is reach social results by using formation and deformation of woman body which is transformed a erotic object in his poem. Cemal Süreya, who have puted forth his socialist identy at principle of freedoms and a way hadn’t been used until his period, is support the erotism which is highbred, not contain pornographic components and having a evident principle. He have idealized woman body in nearly all his poems at this observation with this point of view.

Autobiographic components are presented first plan in his poems which are not seen woman as a erotic object. Especially his exile experience and syndrome of mother death at small ages are completely effect woman type in his poems and put into a form woman type which is maked object by his life experience and theoretical opinions. Geographical and local symbols and the images are look for his mother in his darling are show all these.

Key Words: Cemal Süreya, woman, erotism, body, sexuality, poem